

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 401-00959

Den 18. november 2013

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 4. november 2013 stillet følgende spørgsmål nr.1 til L 44 Forslag til lov om ophævelse af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudena og ændring i lov om vandløb.

Spørgsmål nr. 1 (L 44)

Ministeren bedes kommentere henvendelse af 4. november 2013 fra Horten, jf. L 44 - bilag 2.

Svar

Advokatfirmaet Horten har på vegne af Gudenacentralen A.m.b.a henvendt sig vedrørende en række punkter i lovforslag om ophævelse af Tangeloven.

Jeg kan oplyse, at det af Horten anførte ikke giver anledning til at ændre min vurdering af lovforslaget, som det er fremsat.

Jeg er opmærksom på, at Gudenacentralen A.m.b.a. kan have tvivlsspørgsmål som følge af, at koncessionen ophæves, men netop derfor indeholder lovforslaget en overgangsbestemmelse, der betyder, at værket får 2 år til at indrette sig på de nye forhold.

Jeg kan tilføje, at Naturstyrelsen står til rådighed for en drøftelse af de tvivlsspørgsmål, der måtte være.

For så vidt angår de konkrete punkter, har jeg forelagt dem for Naturstyrelsen. Styrelsen oplyser følgende, som jeg vil henholde mig til:

"1. Tangeloven og den til Gudenacentralen meddelte koncession indeholder bestemmelser, der fastsætter en pligt for Gudenacentralen til at foretage vandløbsvedligeholdelse og udsætte fisk efter de til enhver tid fastsatte forskrifter herfor.

Horten har anført, at lovforslaget ikke indebærer en videreførelse af de gældende forpligtelser, men en regulær og massiv udvidelse af forpligtelserne til vandløbsvedligeholdelse og en skærpelse i forhold til udsætning af fisk. Horten har henvist til den passus i lovforslagets bemærkninger, hvoraf fremgår, at "bemyndigelsen til at udsætte fisk ikke kan udnyttes til at fastsætte yderligere forpligtelser til at udsætte fisk", men finder ikke, at denne passus er juridisk bindende.

Horten har endvidere anført, at videreførelse af de nævnte forpligtelser stiller Gudenaacentralen dårligere end andre elforsyningselskaber, der ikke har sådanne forpligtelser.

Endelig har Horten anført, at lovforslagets overgangsbestemmelse indebærer en dobbeltregulering i relation til de nævnte forpligtelser.

Naturstyrelsen kan oplyse, at lovforslagets bestemmelser om vandløbsvedligeholdelse og udsætning af fisk indebærer, at der også efter Tangelovens ophævelse og koncessionens ophør for koncessionshaver gælder en pligt hertil.

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, tager forslaget imidlertid ikke stilling til – og berører ikke – det nærmere indhold og omfanget af forpligtelserne, der følger af det gældende vandløbsregulativ Gudenaen Silkeborg-Randers 2000 og de udsætningsplaner, der udarbejdes af ministeren for fødevarer og fiskeri i medfør af fiskerilovens § 62.

En udvidelse af omfanget af Gudenaacentralens forpligtelser vil derfor forudsætte ændringer i vandløbsregulativet og fiskeudsætningsplanerne.

Det er i den forbindelse – som Naturstyrelsen oplyste over for Gudenaacentralen under et møde 26. september 2013, og som der er henvist til i henvendelsen fra Horten – styrelsens opfattelse, at der næppe sagligt ved kommende ændringer af vandløbsregulativet og fiskeudsætningsplanerne vil kunne fastsættes skærpede vilkår i relation til Gudenaacentralens forpligtelser til vandløbsvedligeholdelse og udsætning af fisk.

Der kan henvises til det anførte i lovforslagets bemærkninger (som Naturstyrelsen anser for juridisk bindende), hvorefter bestemmelserne alene har til formål at videreføre gældende forpligtelser, samt det forhold, at en skærpelse af forpligtelserne efter styrelsens opfattelse ikke vil være i overensstemmelse med den almindelige forvaltningsret.

Naturstyrelsen kan tilføje, at lovforslaget omvendt heller ikke har til formål at mindske omfanget af Gudenaacentralens forpligtelser. Bestemmelserne om vandløbsvedligeholdelse og udsætning af fisk er derfor videreført, uanset at andre elforsyningsvirksomheder ikke måtte have tilsvarende forpligtelser.

Naturstyrelsen er enig i, at det efter lovforslagets vedtagelse i en periode vil fremgå både af koncessionen og vandløbsloven, at der gælder en pligt til vandløbsvedligeholdelse og udsætning af fisk.

Omfanget af forpligtelsen følger imidlertid – både før og efter vedtagelsen af lovforslaget – som nævnt alene af vandløbsregulativet og fiskeudsætningsplanen. I relation til omfanget af forpligtelsen – som er det forhold, som har praktisk betydning for værket drift – vil der derfor ikke være tale om dobbeltregulering.

2. Horten har anført, at lovforslaget ikke i fornødent omfang tager stilling til alle relevante forhold, herunder om driften af vandløbsværket kan udløse erstatningspligt efter vandforsyningslovens § 23, vandløbslovens § 23 og/eller § 51 (om erstatning som følge af tilstandsændringer), forholdet til VVM-reglerne, om

betydning for Tange Sø ved en eventuel lukning af værket, samt om lovforslaget reelt indebærer ekspropriation af værket uden erstatning.

Naturstyrelsen kan oplyse, at lignende spørgsmål blev rejst under høringen af lovforslaget.

Som det fremgår af høringsnotatet oversendt til Folketinget, har Naturstyrelsen – som en nødvendig forudsætning for lovforslaget – foretaget en vurdering af, om Gudenaacentralen efter en ophævelse af loven og ophør af koncessionen vil kunne fortsætte driften af værket.

Naturstyrelsen har imidlertid været tilbageholdende med i lovforslaget at gå nærmere ind i, hvilke vurderinger der efter Tangelovens ophævelse vil skulle foretages som led i afgørelser efter den almindelige lovgivning, da disse afgørelser skal træffes af kommunerne.

Det er samtidig Naturstyrelsens generelle opfattelse, at der i forbindelse med Tangelovens ophævelse og koncessionens ophør (alene) skal tages stilling til Tangeværkets fortsatte drift, og at der således ikke skal tages stilling til værket som et nyt projekt, og herunder ikke de samlede konsekvenser for naturen i området af værkets placering og opstemningen.

Ved en myndighedsbehandling skal det således lægges til grund, at Tangeværket er en eksisterende lovligt etableret virksomhed, og det er i den forbindelse styrelsens opfattelse, at f.eks. fysiske ændringer med henblik på at etablere et omløbstryk i givet fald alene kan gennemtvinges ved påbud efter vandløbslovens bestemmelser herom. Som konsekvens heraf vil de erstatningsspørgsmål, der kan knytte sig til tilstandsændringer, efter styrelsens opfattelse alene knytte sig til fremtidige ændringer af forholdene omkring værket.

Selve eksistensen af værket skal efter styrelsens opfattelse ikke indgå i vurderinger efter vandløbsloven og reglerne om VVM- og habitatvurderinger.

Da lovforslaget alene har til formål at erstatte en koncessionsordning med en tilladelsesordning, tager lovforslaget ikke stilling til, hvad en – eventuel senere – lukning af værket vil betyde for Tange Sø. Som det fremgår af lovforslaget, er det Naturstyrelsens vurdering, at Gudenaacentralen vil kunne fortsætte med driften af værket i medfør af den almindelige lovgivning, at der er derfor efter styrelsens opfattelse ikke reale grunde til, at en lukning af værket skulle blive aktualiseret med lovforslaget.

Af samme grund finder Naturstyrelsen ikke, at lovforslaget rejser spørgsmål om ekspropriation.

3. Horten har anført, at lovforslaget er misvisende med hensyn til det heri anførte om, at lovforslaget ikke har økonomiske og administrative konsekvenser.

Af de ovenfor anførte grunde finder Naturstyrelsen fortsat ikke, at forslaget har økonomiske og administrative konsekvenser for værket.”

